

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	22 เม.ย. 2557	44	15907	5

ลาวเห็ด

ต้อง **เห็ด**

ต้อง เป็นคำนาม พจนานุกรมล้านนา-ไทย ฉบับแม่ฟ้าหลวง ให้ความหมายว่า น.1 เช็ดด้วยหรือใจด้วยที่เอาเงือกทั้งสองผูกติดกันเป็นห่วง สิ่งที่มีลักษณะคล้ายห่วง ถ้าขนาดใหญ่ใช้ตัวง น.2 ลักษณะนามเรียกเช็ดด้วยหรือใจด้วย น.3 เรียกผ้าขาวม้าว่า ผ้าต้อง

ต้องตอย **เห็ดตอย**

ต้องตอย อ่านว่า “ต้องตอย”

เป็นคำวิเศษณ์ หมายถึง ซอมซ่อ ยากไร้

ต้องเต้น **เห็ดเต้น**

ต้องเต้น เป็นคำนาม หมายถึง เครื่องมือจับปลาชนิดหนึ่ง เป็นไม้ไผ่สานกันทางน้ำต่างระดับตักปลาที่กระโดดขึ้นทวนกระแสน้ำให้ไปตกยังที่รองรับ

ต้องแต่ง **เห็ดแต่ง**

ต้องแต่ง เป็นคำวิเศษณ์ หมายถึง ลักษณะสิ่งของที่น้อยและแกว่งไกวไปมา

ต้อง **เห็ด**

ต้อง เป็นคำนาม พจนานุกรมล้านนา-ไทย ฉบับแม่ฟ้าหลวงอธิบายว่า ก1. สลัก สกัด ทำลวดลายด้วยการสลัก

หรือสกัด ก2. กระทบ ถูก โดน เช่นเอาหัวต้องขึ้นโต - เอาหัวกระทบกับบันได ก3. ตอน-ทำลายอวัยวะสืบพันธุ์บางส่วนมิให้สืบพันธุ์ได้ โดยการใช้ไม้ทุบลูกออดทะ หรือกระแทกเอ็นขั้วออดทะของวัวควายให้ข้างจนฝ่อไป ก4. ต้องเป็นคำช่วยบอกลักษณะของกริยาให้รู้แน่หรือบังคับ เช่น ต้องกิน (ยืม-ต้อง) น. กระทอน - ชื่อพรรณไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ชนิด *Sandoricum koetjape* Merr. ในวงศ์ Meliaceae ผลค่อนข้างกลมเปลือกนุ่มสีเหลือง เนื้อกินได้ เรียกว่า ป่าต้อง หรือ ป่าตั้น ทั้งนี้ในตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่ ในตอนที่พระญาองค์เมืองให้คนจับกุมพระญาร่วงนั้น มีข้อมูลว่าในตอนแรกเป็นป่าตั้น แล้วจึงกลายมาเป็น ป่าต้อง.

สนั่น ธรรมธิ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(ภาพประกอบจากเว็บ www.creativetourism.com/c_articles/detail_articles/ชนเผ่าเผ็ดตองเหลือง/28.html, <http://topicstock.pantip.com/jatujak/topicstock/2008/07/J6772065/J6772065.html>)